

Liviu Ioan Stoiciu

JURNALUL POEMELOR

(N. A.: *Poemele își aleg aici zilele de jurnal. Zile în care poemele au fost scrise. Poeme rămase în sertar, nepublicate niciodată, nicăieri, asemenea jurnalului. Sunt tot în anul 1987, în 19 februarie am împlinit 37 de ani, locuiesc la Focșani-Vrancea, familist, și sunt bibliotecar la Biblioteca Județeană-BJ*)

Vineri, 1 mai 1987

Dormitez (e o stare de veghe) până ce mă trezește soția cu totul: că e „1 Mai muncitoresc” și ea pleacă în Cartierul Sud al Focșanilor, la părinți, eu n-am decât să stau toată ziua în pat, să lenevesc. Peste noapte m-am trezit permanent: sunt răcit, mă doare în gât, fac temperatură, degeaba mă plâng. La ora 10, după ce pleacă Doina Popa (fiul, Laurențiu, e deja la film „în oraș”, va reveni acasă încântat), mă mai zvârcolesc o oră în pat, treaz, întorcând pe toate părțile mizeriile vieții mele, luptându-mă cu adversarii (transformați în demoni în subconștient). Într-un sfârșit mă pun pe picioare, mă îmbrac „în haine de casă” după ce mă spăl pe ochi și pe dinți, mănânc o bucată de rahat și mă așez la birou la 11.15: mă lupt să scriu un poem, profitând de faptul că sunt singur acasă, prind un fir, ceva (scriu câteva versuri), dar... sosește soția, Doina, la 11.30, strâng rapid „fișele-LIS” (că scriu cu mai multe consemnări ale mele în față, întotdeauna scriu în secret, nu vreau să fiu văzut de nimeni, din timiditate) de pe birou, norocul meu că Doina se culcă, înfrigorată. Revin la birou, găsesc o continuare a poemului dar... sosește Laurențiu de la film și deschide televizorul (în sufragerie, unde e birou meu)! Nu am de ales, fac abstracție de sonorul televizorului (stau cu spatele la sufragerie, cu ochii la un perete) și definitivez la ora 12.15 poemul:

Răsuflând ușurată că n-a fost luată la ochi,
ascunsă
după copacul uscat din
care se taie în fiecare zi câte un braț de
lemn, nu mai
mult. Loc de unde trecătorii i se părea
că dispar. Pe
un câmp electromagnetic purtător de
informație: ah,
lucruri vrednice de aducere aminte,
îngrămădite în trei saci, lucruri cât boabele
de porumb,
ce-o să mai oftați voi acum fără glas, la

construcția cuptorului. La
a câta construcție de cuptoare pentru
cozonaci în sat,
înaintea Paștelui? Că se puneau unul
peste altul trei saci cu
boabe de porumb și peste ei se arcuia
scheletul
cuptorului, construcție plină de griji
și strădanii. Un
schelet de nuiete. Și peste schelet se turna
lut, în
vălătuci. Gâfâind, acoperit cu
sudoare: la sfârșit, se scoteau boabele din
saci și se
aprindea focul în cuptorul nou... Biată

mârtoagă istovită, așa se vedea ea,
muritoare, fostă
zeită: care
nu se împotriva niciodată, nu se plângea
de nimic,
nu scotea nici un geamăt.
leșită de după copacul uscat, curioasă...
Țărăncuță
tânără, abia măritată,

concentrată asupra întregului corp al
cuptorului nou
construit, aplecată asupra vetrei să
o mângâie, apoi
concentrată asupra propriilor sale picioare
dezgolate,
frumoase: atât de bine plăcute de sexul
tare al trecătorilor,
demoni ai începutului de an...

Eliberat, după ce transcriu pe curat poemul scris de 1
Mai (să-mi fac în ciudă că nu sunt în stare să ies din
casă, „să mă distrez”, cum fac toți românii care se
respectă), voi sta destins apoi la televizor, nu înainte
însă de a merge la patul Doinei cu Laurențiu și cu o
„pancartă” pe care am scris „Vrem mâncare”! De la ora
11 va fi program neîntrerupt azi la Televiziunea Română,
lucru neobișnuit în ultimii ani! Culmea, va fi și un pro-

gram cumva interesant: desene animate, necunoscute în mare parte, ne vor face „fericiți”, se vor da în cinci rânduri! Citesc distrat *Supliment fotbal* și ziarul județean *Milcovul* (Florin Muscalu ne pomenește pe noi doi, pe Doina și pe mine într-un context oarecare despre scriitorii locali), cumpărate de Laurențiu. La ora 15 închidem pentru o oră televizorul: dorm lângă soție, mai exact ațipesc (pe canapea, în sufragerie). Fiul, Laurențiu, nu are stare, ca de obicei, când are zile libere: ne stă pe cap și călare pe televizor, nimic altceva nu face. Pus iar la birou, deplâng bucuros vremea de afară: plouă fără încetare (mie îmi convine această vreme, de fapt, nu trebuie să ies din casă, eventual, la o plimbare de 1 Mai). Încet-încet îmi dau seama că vom rata mâine ce ne-am propus: să mergem la Slănic Moldova! Dădusem alarma în familie: sora mea Ita cu soțul ei, Viorel Gavrilă și fiica lor Alina, din Focșani, ar fi mers și ei, deși nu știau dacă mâine nu vor lucra, vor afla azi, sora mea Mela și fiul ei, Cosmin, din Adjud, nici n-au stat la îndoială, cum să nu meargă? Am cumpărat pâine și pentru adjudeni, la cererea lor telefonică, ieri! Tata și mama, de la Adjud, ar fi mers și ei, iar de fratele Marian, de soția lui Mariana și fiul lor Arthur n-ar fi încăput vorba... Dar se lasă întunericul și afară ploaia mocănească își vede de ale ei: paștele mă-sii, de câte ori îmi propun ceva, de atâtea ori îmi iese pe dos! Era prima încercare de evadare din ale noastre. N-am avut noroc... Păcat! Doina citește dintr-un roman cu autor chinez. Eu citesc presă, atâta adunată pe birou și lăsată paragină... La televizor, un film românesc penibil, intitulat „Un petic de cer”, n-o să înțeleg niciodată ce rost are cheltuirea atâtor bani-grămadă pe pelicule artistice egale cu zero (regia, Francisc Munteanu). Laurențiu se hotărăște să plece la ora 20 la Sud, la bunici, nemaîncăpând pur și simplu de noi. Sora Ita ne dă și ea telefon că a vorbit cu mama la Adjud și că mâine va veni fratele Marian să cumpere o butelie de aragaz (preț informativ 5.500 lei) de la „Doamna Mățișan”, care și-a pus gaze acasă. Anunț: mâine nu mai mergem nicăieri, stăm acasă. Am și uitat cum arată Slănic Moldova... „Dc”, duș. Nu am de ales, după ora 23 mă pun în pat, în speranța că voi uita de durerea testiculului răsucit (pățesc uneori și această figură, îi trebuie timp să se reaseze). Uite așa a trecut „1 Mai muncitoresc”. Nu mai am nici un chef să scriu, aici, în jurnal, partea de comentariu...

Sâmbătă, 2 mai 1987

„Ziua Tineretului” (eu am tot 37 de ani, dar nu mă potrivesc zilei oficiale). Dorm liniștit, cumva: trag de mine și stau până la 11 în pat! Doina lenevește și ea, până se va hotărî să citească lângă mine în pat. Afară sunt aceiași nori, dar nu mai plouă: e frig. N-are parte lumea de zile senine să se bucure: ține vremea cu Nicocea (Nico-lae Cea-ușescu), lua-l-ar toți dracii! Deschidem televizorul: va fi program până la ora 15, nimic deosebit (așa cum ne așteptam, azi e „zi patriotică”) în afară de rezumatele de fotbal internațional. Citesc din revistele *Convorbiri literare* și *Magazin*, plus *Săptămâna* (Eugen Barbu ia apărarea echipelor de fotbal polițienești – Dinamo, Victoria, Flacăra Moreni, Jiul Petroșani, F.C. Argeș – cu o mizerie morală de necrezut, în contra lui Traian Ungureanu). Fiul,

Laurențiu, vine de la Sud, stă la televizor și el, apoi pleacă la film „în oraș”. Sosește după 14 fratele meu Marian de la Adjud: neinspirat, „Doamna Mățișan” nu e acasă să-i cumpere butelia de aragaz! Ne lasă nouă 5.500 plus 300 lei să ne descercăm... Bem o cafea. Adjudenii au făcut deja bagaje pentru Slănic Moldova, dar i-au dezumflat și pe ei ploile, spre bucuria părinților noștri, aflu. Îi dăm patru pâini mari fratelui meu, să le ducă la Adjud, pentru ei le cumpărasem, îi dau și drajeuri pentru nepoțel. Marian va bea vin de unul singur, va mânca. Doina pune la fiert slănina dată deoparte din „carnea” cumpărată de mama ei (Memi) cu atâtea lacrimi alaltăieri (100 lei, din care numai 1 kil e carne de porc, e ceva de groază), carne prinsă în ultima clipă, după ce a stat o zi la coadă! A mai stat și în alte zile din urmă și nu a prins nimic... Pleacă Marian la 16.45, sunt nebărbierit, îmi cer scuze că nu pot să-l conduc așa la gară. Doina se culcă, sună la ușă un bețiv: tocmai voia să treacă prin balconul nostru în balconul din... celălalt bloc! Îl trimit la vecinul de balcon. Tocmai începusem să scriu primul vers al unui poem: îl abandonez, Doina se trezește, nu-l mai pot continua. Îmi văd de citit presa cumpărată. Deschid televizorul. Doina face baie generală rapidă. La 20 suntem la familia „Mățișan”, nu departe de noi: gust un pic de vin și mestec alune... americane! De necrezut, credeam că au dispărut de pe fața pământului alunele americane (cele în păstăie sau în gogoși, sărate; mâncam des în prima mea tinerețe, tot pe vremea dictatorului actual). Schimbăm o vorbă, îl mai batjocorim pe „Vodă al nostru”, aflu că bietul Canal Dunăre-Marea Neagră e pline de mâl deja, că n-a fost destul de adânc făcut și e impracticabil pentru navele mari, îmi dau seama de gravitate și avansează o glumă, că în dreptul ecluzelor de la Agigea se va face o nouă deltă! Dăm 5.500 lei pe butelia de aragaz, nu mai are „ceasul” (filtru), dar o să caute prin vecini... Sosiți acasă stăm la un film românesc agreabil, fără pretenții artistice, „Declarație de dragoste”. Mâncăm: în mod excepțional Doina a gătit clătite azi! Laurențiu adoarme lângă Doina la 22.30: îl voi duce eu în brațe, așa, adormit, în camera lui, în pat, când voi veni să mă culc. Revenit la birou, fără speranță, încerc să definitivez un poem de la 23.45: un chin, nu iese decât o improvizație, dar e bună și asta, în lipsă de altceva, e un exercițiu, îl termin la ora 0.35:

Fiecare pe drumul lui, printr-un mister: se lasă în jos, primăvărat, ia o nouă pietricică și o aruncă în vârful turnului din veacul de apoi. De unde se aude un clipocit: „am plătit taxa la intrare”... În zadar. Plânge la umbra turnului: că nu e lăsat să intre. La poarta turnului începuseră să apară fantome – și deși-i venise rândul să vorbească, nemulțumit de propria-i soartă, din sfială continua să tacă... Fiecare cu

drumul lui. Că ne stingherim unii pe alții prin asemănare: suntem dantele lucrate cu iglița... Suntem numai creiere.

Creiere care emit dantele lucrate cu iglița, pe unde scurte: ne curentează, fiecare undă ne înalță inima până deasupra mărcinișului cotidian. Azi, ele ne ajută să-l purtăm pe umeri pe șchiopul Kedalion, fiul șchiopului Hefaistos, la trecerea peste o apă a plinătății – din fața porții turnului, deși nu ne mai simțim demult sufletul.

Scriu apoi aici, în registrul-jurnal... Afară plouă mărunț iar. Mă culc la ora 2. (*Nota LIS-2009: Las deoparte partea de comentariu din jurnal, legată de neînțelegerile mele de la locul de muncă, de faptul că refuz să merg „la muncă patriotică” la Mărășești pe 1, 2 și 3 mai, parte încheiată cu: „Nu mai am nici o ieșire: de luni, 4 mai voi fi un sacrificat. Mai bine m-ar daăștia afară, aș ști una și bună, că trebuie să părăsesc pentru totdeauna Focșaniul. Nu mai am liniște. Anul ăsta îmi aduce sfârșitul”. Interesant, uitasem, fila de jurnal îmi reamintește că directoarea BJ, Liliانا Zaharia face parte dintre cei care m-au dat pe mâinile Securității, în 1982, citez din ea:*

Duminica Floriilor

„Fac agitație? Firește, trebuia să-mi amintesc, de fapt, de ce sunteți în stare: în 1982 m-ați dat pe mâna Securității... Cum de am uitat? Acum ce credeți că o să mai obțineți, făcându-mă pe mine agitator, provocator? Chiar nu vă e rușine?”)

Duminică, 3 mai 1987

Dorm și azi pe sărite: faptul că mâine e luni și că locul meu de muncă se va schimba, mă scoate din minți... Prin pensionarea Rodicăi Elefteriadis și desființarea postului ei de la sala de lectură a Bibliotecii Județene „Duiliu Zamfirescu”, rămâne postul ei neocupat și trebuie un schimb neapărat aici! Și cine e disponibil? Numai eu: asta înseamnă să lucrez în schimburi, să lucrez cu publicul (nenorocire mai mare nici nu se poate, la cât sunt eu de antipatic), să pot fi urmărit permanent, minut de minut, de dușmani, să plătesc și garanție de gestiune de cărți, reviste și ziare (să intru adică în harababura incredibilă contabilicească de aici, ceea ce chiar nu pot accepta, abia așteaptă „organele” să mă poată apuca de undeva să mă ascundă), să fiu efectiv legat de locul de muncă! Ar mai fi o posibilitate, să merg la Filiala Sud a Bibliotecii Județene, din căminul de nefamiliști, și colega de acolo să vină aici, la centru... Coșmar! Pe la ora 9 Doina are chef de joacă: „dc” riscantă, ce să-i fac, apă încălzită pe aragaz. La 10.30 Doina pleacă la o colegă de serviciu, la Tina Negoită, se va întoarce la vreo 12.45. Profit de absenta soției și a copilului (e plecat la al treilea film în oraș) și de la 10.55 la 11.40 voi scrie un poem:

O ultimă strângere de mână. În trecere pe la ai lui. La

despărțire, ca la venire, la țară.

Altfel de cum fusese.

După o posomorâtă ceremonie de tămâiere.

Cine

ține cu orice preț să descuie

zăvorul

inimii poporului român, se preschimbă într-o broască, aude, nici nu vă puteți

închipui cât de îndatorate îi sunt vremurile...

Îi

miroase a naftalină. Case

mirosind de departe a naftalină: i se pare?

Sunt case puse la

păstrare? Sunt părăsite? Nu vă amintiți?

Au suferit în urma „abuzurilor de după '47, de după

naționalizare” doar

capii de familie – în urma schimbărilor lor radicale interioare...

E mut de uimire: cine ține cu orice preț să descuie

zăvorul inimii poporului

român, trebuie să fie ca un păianjen. Sau ca o broască.

Sau ca o broască-păianjen. Ca un
păianjen care poate trăi, la o adică, și în apă,
grație

unei bule de aer, cu care se înconjoară: îl

obsedează numai orăcăitul
broaștelor. În vizită la ai lui. Ai lui, ai
pământului
roditor. Preschimbat într-o nălucire:
ca un păianjen înghițit de o
o broască? El, călare acum pe grapa de
spini,
trasă de vaci, în
grădină la casa părintească, după
semănat...

E al patrulea poem al acestei săptămâni! Și asta din greșală: crezusem că n-o să fiu acasă... ieri (ci la Slănic Moldova): cum am fost, am scris! Mare minune, patru poeme! Măcar cu atâta să fi profitat de aceste trei zile libere, cu punerea unor noi poeme ale mele la ciorap (la sertar). Când sosește acasă Laurențiu, vrea mâncare, îi pun mâncare, nu are răbdare să o aștepte pe Doina (când va veni Doina, va aduce caș și prăjituri de casă). Mănânc și eu o dată cu copilul. Stau apoi la televizor, prost, nici să citesc un ziar nu mai am chef. Afară plouă continuu, mocănește, torențial... La ora 15 mă pun în pat, unde stau vreo oră și jumătate, am arsuri gastrice iar. Doina se culcă și ea după ce controlează lecțiile copilului. Laurențiu iese la fotbal în spatele blocului, sau unde o fi ieșind, nu știu, nu-l controlez, nu-l întreb. La baie de serviciu, la noi, plouă de la etajul IV (noi stăm la etajul II), îmi spune vecinul de la etajul III, degeaba am văruit.. O oră mă învăț în jurul robinetului, las apa să curgă, nu e apă caldă, ci călăie. Până la urmă pun cazanul mare plin cu apă pe aragaz. Voi face o baie fierbinte „generală”. Spăl apoi baia mare. Stau tot abătut, mă apasă previzibilele mele necazurile cu serviciul. Încep o epistolă către Aurel Dumitrașcu. Stau la un film oarecare, argentinian, muzical, la televizor. Laurențiu, după film face și el baie. Doina a început să citească un alt roman. Nu mai am chef de nimic, nici de trăit, nici de murit... Până la ora 0.30 definitivez epistola către Aurel Dumitrașcu, transcrisă după o ciornă. Mă culc după 1.

Scrisoare către Aurel Dumitrașcu (*Nota LIS-2009: Aurel Dumitrașcu a murit la 36 de ani, în 1990; regret, nu voi prelua două fragmente din această scrisoare, mă voi autocenzura, să fiu sigur că nu inflamez inutil orgoliul unora dintre prietenii noștri comuni, poeți care sunt în viață, cu care Aurel Dumitrașcu a fost neiertător și față de care eu îmi exprimam părerea de rău; păstrez scrisoarea întreagă în jurnalul-registru; nu contează că după moartea mea va fi aruncată la coș cu acest jurnal*).

«Motto: „Sunt un bărbat fericit: ies în grădină / repetându-mi încrederea nemăsurată în prieteni / le scriu lungi scrisori”...

Dragul meu prieten,

Felicitări! Repetate îmbrățișări colegiale pentru „Biblioteca din Nord”. Ajunsesem să cred că nu mai e nici o speranță să mai apară vreo carte de poezie onorabilă

în mizerabila conjunctură culturală de la noi: probabil, însă, că și asemenea cărți, cum e aceasta a ta, intră în joc, pentru diversiune, excepțiile întărind, de fapt, ca de obicei, regula. Noua ta carte e excelentă! Am citit poeme cu totul remarcabile în a doua ta carte, le-am făcut și altora prin Focșani cunoscute...

N-am să-ți scriu multe aici, mă bucur din toată inima pentru izbânda ta editorială și te invidiez pentru visele de preamărire. „Îmi vine să dau alt nume zăzaniei”... Așa cum bine îmi scrii, să sperăm că vei fi citit cu competență și vei avea succesul meritat la critică: în general, chestiunile astea legate de recepția publică pe mine mă depășesc. Mai ales că: „limonada continuă să bea spectatorii”! Să dea Dumnezeu să ai noroc în continuare, și peste anul 1987 să plutești pe deasupra capetelor noastre *fericit!* Fericit poet singuratic... Deși, în paranteză fie spus, tu ar trebui să fii proscris: „vinovat că-ți închipui lumea mai bună”. Vai, nouă: „nu eu sunt / cel ce a inventat omul / dar omul este bun frumos hăituit / Și învins”. Mai ales învins, din păcate: și cum „omului” nu-i place să-i spui la obraz așa ceva... Peste o vreme o să-ți recitesc „Biblioteca din Nord” cu aceeași dragoste devotată...

Altfel, *Aiure!* Poete, eu am necazuri noi cu slujba: au venit alte restructurări la Biblioteca Județeană și toți șefii vrânceni mă împing de la spate să-mi dau demisia (să nu se spună că m-au dat ei afară), să se mai elibereze un post, eu fiind negativ dintotdeauna (nu fiindcă nu muncesc! Nu... Ci fiindcă nu admit abuzurile...). Pe 30 aprilie, deoarece n-am acceptat să semnez că particip la muncile patriotice (chiar așa, patriotice!) organizate pe 1, 2 și 3 mai, mi s-a strigat că fac... agitație! Nici mai mult nici mai puțin, odată ce nu respect ordinele PCR-ului local care nu respectă legile statului: la obiect, duminică, 24 aprilie am lucrat obligatoriu în contul zilelor de 1 și 2 mai, prin decret al Consiliului de Stat. Scumpa mea directoare (o isterică încrezută, cu o sumedenie de funcții politice) a dat tonul, a găsit noua formulă de a-mi pune pumnul în gură: refuz? Fac agitație! „Provoc și pe alții la revoltă, dau exemplu”... Îmi e greață: le-am întors la toți spatele. Tot pe 30 aprilie, șeful PCR-ului pe Cultura locală a ținut cu orice preț să plătesc... 10 lei drept cotizație că sunt membru ODUS (sau FDUS)! Pardon, i-am zis, nu sunt membru ODUS. Nu contează, vă facem membru ODUS (sau FDUS) în locul salarietei care a fost pensionată la Biblioteca Județeană, să nu se împuțineze membrii! ODUS e un organism politic? Nu avem ce discuta: eu nu fac nici un fel de politică, stimabile, la locul de muncă... Lucru incompatibil cu sclavia ce se poartă acum și la nivel de conștiință (sau mai ales la nivel de conștiință) la noi, nu? Explozii de indignare, teorii, amenințări cu acoperire. Acum aștept faptele... De mâine chiar, vor începe șicanele: incompetența agresivă mă va lăsa pe drumuri? Abia aștept. Demult tot vreau eu să-mi iau câmpii...

Am un an greu, din toate punctele de vedere. Nu sunt menajat din nici o parte de porcăriile vieții ăsteia care nu merită trăită azi, măcar de-aș fi și eu mai împăcat cu mine însumi.»

Alt fragment: «Ai probleme cu ochii? Fii mai grijuliu cu sănătatea ta, prea te neglijezi.

Mă îngrijorează „tovarășii secreți” care te vizitează! De obicei, după intimidarea „de ansamblu”, urmează descinderile de amănunt. Stai de veghe.»

(16 aprilie 2009. București)